

360

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 7 listopada 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Ziemi Odzyskanych w sprawie organizacji i zakresu uprawnień urzędów likwidacyjnych.

Na podstawie art. 9 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) zarządza się, co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. Dekret powołany w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia oznacza dekret z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87), a artykuły powołane w tym rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają artykuły tegoż dekretu.

§ 2. We wszystkich sprawach z zakresu prawa administracyjnego, należących do właściwości urzędów likwidacyjnych, stosuje się przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341), z jego późniejszymi zmianami i uzupełnieniami. Od orzeczeń okręgowych urzędów likwidacyjnych służy odwołanie do Głównego Urzędu Likwidacyjnego, a od orzeczeń okręgowych urzędów likwidacyjnych na obszarze Ziemi Odzyskanych odwołanie do Ministra Ziemi Odzyskanych.

Orzeczenia Głównego Urzędu Likwidacyjnego są ostateczne w administracyjnym toku instancji.

Postanowienia, zarządzenia, nakazy i zakazy, wydane przez urzędy likwidacyjne w zakresie oznaczonym w ustępie pierwszym, są tytułami wykonawczymi w rozumieniu art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342).

II. Organizacja i uprawnienia urzędów likwidacyjnych.

§ 3. Organizację i podział czynności Głównego Urzędu Likwidacyjnego oraz okręgowych urzędów likwidacyjnych określa statut organizacyjny urzędów likwidacyjnych, ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 4. Likwidacja, zbycie, najem i dzierżawa majątków opuszczonych i poniemieckich należą do wyłącznej właściwości urzędów likwidacyjnych.

§ 5. Instrukcje, dotyczące zabezpieczenia majątków opuszczonych i poniemieckich oraz ich kontroli, sporządzania inwentarza i bilansów

tudzież ewidencji (art. 7 ust. 3 lit. a), b) oraz d) dekretu) wydaje Minister Ziem Odzyskanych w odniesieniu do majątków położonych na obszarze Ziem Odzyskanych, a Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego względem innych majątków opuszczonych i poniemieckich:

§ 6. Przy wykonywaniu swych czynności organa urzędów likwidacyjnych mają prawo wstępu w porze dziennej na tereny i do pomieszczeń, w których może się znajdować mienie opuszczone i poniemieckie, przeglądania ksiąg i dokumentów, powoływania biegłych, badania świadków i dokonywania innych czynności niezbędnych dla ustalenia i zabezpieczenia mienia. Mają one prawo żądania pomocy innych organów państwowych i samorządowych w granicach kompetencji tych organów. Przy wykonywaniu tych czynności osoby interesowane mają prawo żądać obecności dwóch świadków według ich wyboru. Z dokonanych w tym trybie czynności sporządza się protokół.

§ 7. Do czasu przekazania majątków opuszczonych i poniemieckich w zarząd władzom, instytucjom lub osobom wymienionym w ust. 1 i 2 art. 12 dekretu urzędy likwidacyjne obowiązane są do wszelkich czynności prawnych i gospodarczych, związanych z zabezpieczeniem i zachowaniem substancji tych majątków oraz zmierzających do użytkowania ich w granicach zwyczajnych potrzeb gospodarczych.

§ 8. Do ustalenia, czy dany majątek jest opuszczony lub poniemiecki właściwy jest w pierwszej instancji okręgowy urząd likwidacyjny. Ustalenie to nie narusza uprawnień osób zainteresowanych do dochodzenia swych roszczeń w drodze postępowania sądowego.

§ 9. Gdy przedmiotem umowy dzierżawy zawartej przez urząd likwidacyjny jest przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe, dysponowanie prawem najmu pomieszczenia, jako składową częścią przedsiębiorstwa, należy do okręgowego urzędu likwidacyjnego, co nie uszczupla praw właściciela nieruchomości, opartych na przepisach prawa prywatnego. Jeżeli przedsiębiorstwo znajduje się w miejscowości, w której obowiązują przepisy o publicznej gospodarce lokalami (art. 2 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce loka-

tami i kontroli najmu — Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 27), urzędy likwidacyjne wskazują najemcę w sposób ustalony w art. 8 powołanego wyżej dekretu, o ile nie wystąpią o przydział pomieszczenia tego przedsiębiorstwa na rzecz Skarbu Państwa.

III. Przywrócenie posiadania majątków opuszczonych.

§ 10. W sprawach o przywrócenie posiadania majątku opuszczonego w trybie określonym w art. 19 dekretu okręgowy urząd likwidacyjny wyraża zgodę po rozpoznaniu wniosku osoby uprawnionej oraz po uprzednim uzyskaniu oświadczenia właściwej władzy zarządzającej tym majątkiem. Sprzeciw tej władzy jest dla okręgowego urzędu likwidacyjnego wiążący.

§ 11. Okręgowy urząd likwidacyjny pozostawi bez rozpoznania wnioski o przywrócenie posiadania, jeżeli w danej sprawie zapadło już orzeczenie sądowe lub jeżeli zgłoszono wniosek w trybie art. 20 dekretu i toczy się postępowanie sądowe.

§ 12. Jeżeli w majątku, co do którego zgłoszono wniosek o przywrócenie posiadania w trybie art. 19 dekretu, poczynione zostały nakłady (art. 5 i 6 dekretu) lub jeżeli w odniesieniu do takiego majątku istnieją roszczenia wynikłe z dozoru lub zarządu, okręgowy urząd likwidacyjny wyda decyzję odmowną i odeśle stronę na drogę sądową, chyba że co do wysokości, sposobu zapłaty i zabezpieczenia roszczeń z wyżej wymienionych tytułów zostanie osiągnięta ugoda ze stroną.

§ 13. Od decyzji okręgowego urzędu likwidacyjnego, odmawiającej przywrócenia posiadania majątku opuszczonego w trybie art. 19 dekretu, nie służy środek prawny w administracyjnym toku instancji, natomiast stronie służy prawo dochodzenia swych praw na drodze sądowej.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka